

Lesníky vystřídali badatelé. Chalupa na Jizerce slouží libereckým muzejníkům

13. 09. 2022 15:35

Zvenčí je to nenápadná jizerskohorská chalupa. Málokdo ví, že ve stavení mezi Hnojovým domem a Pešákovnou na Jizerce má Severočeské muzeum terénní přírodovědnou stanici, kterou jeho zaměstnanci využívají k výzkumné činnosti v Jizerských horách.

Chalupu muzeum získalo v roce 1961 díky spisovateli a Miloslavu Nevrlému, který na ředitelství frýdlantského lesního závodu vyjednal převod tehdy opuštěného domu. „Chalupa na Jizerce stojí od roku 1878, kdy jí postavil lesní dělník Cölestin Kluge, který zde žil se svou ženou Idou, dcerou Matou a synem Gustavem,“ uvedla kurátorka historických sbírek muzea Jana Stěhulková.

V roce 1930 se stal majitelem domu Gustav Kluge, který předtím pracoval jako hajný na Hojerově domě a od roku 1925 ve vedlejší hájovně, dnešní Pešákovně. Voda byla do domu přivedena až z rašeliniště, kterému se dnes říká Klugeho louka. V roce 1945 díky kůrovcové kalamitě nebyl Gustav Kluge zařazen do odsunu a v domě žil až do roku 1955; Ida Klugová do roku 1957.

„Lokalita Jizerky a okolí je z hlediska přírodovědného unikátním prostředím. Mít možnost přímo v místě zkoumat místní přírodu z pohledu různých přírodovědných oborů je výhodou, kterou poskytuje právě terénní stanice v místě,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Po koupi chalupy zpočátku muzeum využívalo pouze prostory v prvním patře, protože v přízemí bydleli dva chovatelé krav. Krávy měli ustájeny ve vedlejší stavení a jejich výkaly daly později jméno proslulému Hnojovému domu, který v roce 1964 koupil Gustav Ginzel. Po odstěhování pasáků krav se Miloslav Nevrlý spolu s muzejními kolegy pustil do rekonstrukce chalupy a její přebudování na terénní stanici.

Od té doby chalupa slouží jako základna pro výzkumnou činnost v Jizerských horách. Zaměstnanci muzea, často ve spolupráci s jinými organizacemi, zde pravidelně provádějí monitoring ptáků Jizerských hor, studium střevlíkovitých brouků v rašeliništích, motýlů a dvoukřídlého hmyzu nebo výzkum geologie Jizerských hor ve spolupráci s Českou geologickou službou.

„Terénní stanice muzea je pro nás velmi důležitou základnou a zázemím našich výzkumů. V době, kdy jsou téměř všechny přístroje poháněny elektrikou, nám stanice poskytuje nejen přístřeší, ale i možnost dobití baterií všech možných přístrojů a pomůcek,“ doplnil vedoucí Přírodovědného oddělení Martin Pudil. Roubenka bývá také využívána Severočeského muzea jako zázemí při každoroční Anenské pouti, při údržbě horských luk a pro další činnosti ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky.